

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Cap. 32. Resoluitur quæstio principalis, per quid Angeli sint in loco, & in quonam sensu. Sint ne, aut possint esse nullibi. Vbi etiam an sit possibilis vbicatio formaliter indiuisibilis, virtualiter ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

C A P V T XXXII.

Resoluitur questio principalis, per quid Angeli sint in loco, & in quonam sensu sint aut possint esse nullibi. Vbi etiam an sit possibilis ubicatio formaliter indiuisibilis, virtualiter diuisibilis. An ubicatio sit unica in composito. An daretur motus corporum in vacuo. Quodnam sit subiectum ubicationis.

118 **P**Ositis principijs generalibus, facile erit singula definire in particulari. Dicendum primò, quod Angelus non est in loco per aliquod vbi intrinsecum diuisibile. Probatur primò, ex causa finali;

finali; diuisibilitas enim vbi-
cationis videtur instituta solum
ad duos fines: primò ad hoc
vt vna pars rei sit extra aliam,
& sic constituat aliquid pul-
chrum sensibile, in quo ex di-
uersitate loci appareat diuersi-
tas rei locatæ. Secundò, vt vna
pars determinetur ad agendū,
aut patiendum respectu alte-
rius. Ergo non est cur talis vbi-
catio conueniat substantiæ in-
diuisibili. Probatur secundò,
quia vbi diuisibile videtur esse
passio rei materialis, sicut est
quantitas; & certè vix poterit
distingui à re materiali vbi di-
uisibile quodcumque; quippè
habens plures partes extensas
in ordine ad locum, in quibus
posset assignari trina dimen-
sio, & possent fieri omnes de-
mon-

monstrationes mathematicæ;
cum tamen nemo dixerit ob-
iectum mathematicę præscin-
dere à materiali, & spirituali.

119. Dicendum secundò,
Angelum non habere *ubi* ab-
absolutū à respectu cuiuslibet
corporis, quod *ubi* sit indivisi-
bile formaliter, & diuisibile vir-
tualiter. Probatur, nam talis
vbicatio Angeli nō respiciens
vllum corpus, nil conferret ad
operationes Angeli, nec esset
perfectior vbicatio in vno, quā
in alio spatio; quippè illi per ac-
cidens esset, quod in eo spatio
darentur corpora nobilissima.
Ex hoc etiam fit, quod si non
darentur vlla corpora, tale *ubi*,
& motus Angeli esset frustra,
quia nullum bonum obueni-
ret Angelo ex tali *ubi*, nec ipsū

mu-

mutans acquireret nouum bonum; quod est cōtra inductionem de eo, quod accidit in corporibus, quæ per motum acquirunt vnionem cum nouis, & nouis corporibus sibi proficuis, & propterea dicit Aristoteles motum localem nō esse ad terminū intrinsecum, sed extrinsecum, quia bonum, quod queritur tali motu, est ipse locus extrinsecus, non aliquid intrinsecū; sicut id, quod queritur motu alterationis, vel accretionis. Præterea Angeli dicuntur à Patribus esse in Cœlo Empyreo. Ergo per suum ubi respiciunt Empyreum. Probat sequela, nam alioqui sicut Empyreum non dicitur esse in Angelis, ita nec hi in Empyreo esse dicere ntur; non enim

enim sunt in loco ratione circumscriptionis, vt corpora, neque ad hoc vt vnum sit in alio satis est dumtaxat, quod vbi est vnum, sit aliud. Ergo ad denominationem existentis in Empyreo, quæ denominatio ijs tribuitur à Patribus aliquid aliud requiritur. Demùm id excluditur ex eo principio alias posito, nimirum non posse in aliquo ente cōtineri adæquatè perfectionem duorum distinctorum; itaut vtrunque ex ijs duobus distinguatur ab eo tertio per puram negationem perfectionis. Hoc autem contingeret in vicatione Angeli indiuisibili realiter, & diuisibili virtualiter, respectu duarum vicationum, quibus adæquatè æquiualeret. Porrò

re-

regula à priori distinguend
realiter duo est, quod ijs con
ueniant duo conceptus posi
tium proprij, & non enigmatici
non se includentes; atqui hi
conceptus conueniunt huic
prædicato quod est *esse in spa
tio A*, & huic quod est *esse in spa
tio B*, ergo hæc prædicata di
stinguuntur realiter in ubica
tione Angeli.

120 Dicendum tertio, An
gelos non esse in loco per ope
rationem, aut contactum, &
applicationem virtutis, nec per
unionem physicam cum cor
pore existente in tali loco.
Probaturs prima pars, quia sunt
in Empyreo ubi nec operan
tur, nec se applicant ad operan
dum, quoniam illud est immo
bile. Item animæ quæ sunt in

Pur.

Purgatorio, vel Limbo nil agūt
circa ipsum, præsertim si sit ve-
ra sententia S. Thomæ, quod
anima nequeat mouere, nisi
corpus sibi substantialiter vni-
tum. Probatur secundò, quia
non datur vnio inter duo ex
quibus non resultat aliquid
vnum, & quæ duo nec se mu-
tuò perficiunt formaliter, aut
efficienter; sicut accidit respec-
tu Angeli, & corporis, aliter
diuiso corpore cui Angelus
vnitur, vel is poneretur in du-
plici loco, vel nullibi; nō enim
esset cur potius sequeretur vnā
partem, quàm aliam corporis
diuisi.

121 Dicendum quartò, An-
gelos esse in loco per modum
indiuisibilem relatiuū ad cer-
tum corpus. Ad huius euiden-
tiam

tiam sciendum est, quod Philosoph. 4. *Phys. cap. 5.* docet alia per se in loco poni, alia per accidens; & consequenter alia per se moueri, alia per accidens; secundo modo in loco ponit ea quæ sunt in corpore, vt animam, & accidentia, & hoc quoniam his conuenit moueri non per se, aut per aliquam proprietatem à se manantem; sed per proprietatem corporis; puta per quantitatem. Patet, sicut enim ex eo, quod formemus diuersos conceptus de pluribus sensibilibus proprijs, & formemus eundem conceptum de his sensibilibus communibus, quæ sunt quantitas, figura, & raritas, inferimus eius modi esse peculiare passiones distinctas à reliquis sensibilibus,

bi
ri
m
de
bi
vn
or
po
ho
tu
co
qu
vb
qu
sul
rec
tit
Ex
ni
sul
tu
sta

bus, ita ex eo, quod per experientias plurium sensuum formemus eundem conceptum, de hac passione, quæ est esse *hic*, debemus dicere hæc esse unicam in composito; adeoque omnia quæ sunt in ipso composito ubicari, & moueri per hoc quod ubicetur, & moueatur compositum. Id autem conuenit composito ratione quantitatis non quia motus, & ubicatio recipiantur in sola quantitate, nam cum perficiantur subiectum debent in eodem recipi, sed quia ratione quantitatis recipiuntur in substantia. Explicatur hoc vltimū, quod nimirum ratione quantitatis substantia recipiat, *ubi*, & *motum*; quantitas enim dat substantiæ, vt exigat habere partes

tes

Phi
alia
rac
lia
dēs
onit
ani
hoc
oue
m
em
oris
tet
me
de
ijs
rep
om
tas
eius
nes
bili
,

tes extra partes localiter dispo-
fitas. Ergo dat, vt habeat eius-
modi dispositionem, per
quā moueatur corporeo mo-
tu, & expellatur à loco, eo
quod corpus potentius ad im-
pellendum petat eius locum,
quòd non posset fieri, si sub-
stantia non esset quanta. Item
si careret quantitate posset re-
digi in punctum, & esset pene-
trabilis, vnde moueretur sine
medii resistentia, & proinde
non moueretur per determi-
natam velocitatem à gravita-
te, leuitate vel impulsu, quæ
omnes virtutes sunt inditæ ad
vincendam resistentiam me-
dii tanta victoria, & in tanto
tempore. Et propter hanc ra-
tionem fortasse non posset à
talibus virtutibus dari motus

in

in vacuo, in quo non daretur
resistentia corporis vincendi,
determinatiua velocitatis, aut
tarditatis in motu. His positis
patet à fortiori Angelum esse
in loco per accidens, seu non
ratione sui, sed corporis cui cō-
iungatur, & quod respicit. Sed
quoniam duplici modo potest
respicere corpus. Primò prout
hoc corpus est hoc formaliter.
Secundò, prout corpus habet
solam relationem distantiae ad
primam mensuram loci, seu ad
Coelum Empyreum, à cuius
superficie mensuratur. Per se-
cundum genus relationis An-
gelus constituitur in loco cō-
muniter, & si corpori quod re-
spicitur ab Angelo, vt relatum
ad primam mensuram succe-
dat aliud habens eandem re-
latio-

lationē Angelus remanet ubi
erat antea, quia remanet ter-
minus formalis suæ relationis:
si auferretur talis terminus nul-
lo succedente, vel Angelus ac-
quireret voluntariè nouam re-
lationem ad corpus, vel rema-
neret nullibi: quia desineret
terminus formalis relationis.
Per primum verò genus rela-
tionis, qua respicit hoc corpus,
prout hoc formaliter est, reda-
ditur Angelus assistēs tali cor-
pori, & paratus ipsum regere,
ac moderari, & ideò tale genus
connexionis habent cū Coelis
motis intelligentiæ motrices,
si moueantur simul cum ipsis
Coelis. Pariter per tale genus
connexionis Angeli sunt in-
corporibus assumptis; assump-
tio tamen huic cōnexioni ad-
dit

dit finem peculiarem, qui est,
vt per ea corpora Angeli repre-
sententur tanquam aliquantulum
cum ijs corporibus vnum fa-
cientes, vt docet S. Th. quest. 51
art. 2.

122 Vltimò quæres: an, si
non daretur vllum corpus, An-
geli essent nullibi. Respondeo,
quod S. Thomas ponit Ange-
los esse in loco æquiuocè, & sic
in aliquo sensu etiam de facto
nullibi sunt; ità in illo casu es-
sent alicubi in vno sensu, & nul-
libi in alio sensu. Explicatur re-
sponsio; nam de facto Angeli
dicuntur alicubi esse, quatenus
habent relationem ad corpus
alicubi existens, & per hanc re-
lationem sunt apti in ipsum,
ipsique corpori proxima ope-
rari; & in illo sensu est vera sen-

N ten.

tentia Thomistarum ponentiū
Angelos in loco per contactū
virtutis; non verò in alio sensu,
in quo ponitur, quod agere in
loco sit vnicus finis vbicatio-
nis Angelicæ. Finis ergo præte-
rea talis vbicatiōnis est conne-
xio, & dispositio inter creatu-
ras, ex qua fit pulchritudo, &
vnitas vniuersi. Ex hac conne-
xione oritur, quod omnia ha-
beant connexionem saltem
mediatam in ratione temporis,
& loci. Vndè sicut notum est
lumine naturæ non dari inter-
capedinem temporis imagina-
rij inter duas durationes, ita
proportionaliter notum est si-
milem intercapedinem non
dari in loco. Ex hoc habetur
impossibilitas vacui; quoties e-
nim videmus duo corpora nō

con-

contigua, toties determinamur
ad concipiendū in iis per ima-
ginationem aliquod interual-
lum, de quo omnes loquuntur,
non tanquam de nihilo, sed
tanquam de re existenti, quod
esset falsum si daretur vacuum.
Cū igitur natura exigat hanc
pulchritudinem, & connexio-
nem inter res existentes, cen-
sendum est, quod similis con-
nexio daretur inter Angelos,
etiā si nil præter eos existeret;
adeoque daretur aliqua pul-
chritudo habens analogiam
cum ea, quæ resultet ex ubica-
tione corporea. Hæc connexio
partim esset similis, partim dis-
similis connexioni, quæ datur
inter Angelos, & corpora. Un-
dè probabile est quod ab ea
connexione Angelus limitare-

N 2 tur,

tur, vt sicut non potest agere
nisi in corpora, quæ sunt intra
spheram sui loci, non posset ex
citari secundum eandem ve-
hementiam intellectus Ange-
licus ab Angelo non immedia-
tè coiūcto, ac ab Angelo imme-
diatè coniūcto, & sic talis cō-
iunctio determinaret vnum
Angelum ad cognoscendum
potius vnum obiectum, quàm
aliud: & hoc idem valet de re-
liquis actionibus, vt respectu
corporū contingere videmus.

F I N I S.

IN: